

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3Co/93/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8111224965
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 04. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2013:8111224965.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a sudkýň JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD. a JUDr. Viery Kandrikovej v právnej veci žalobcu X. V., nar.: XX.XX.XXXX, bytom G. XXXX/XX, XXX XX V., zastúpeného JUDr. Jánom Garajom, advokátom so sídlom v Prešove, Floriánova 2, proti žalovanému Aeroklub Prešov, občianske združenie, so sídlom Vranovská 72, 080 06 Prešov, IČO: 31 956 912, zastúpenému JUDr. Ivetou Rajtákovou, advokátkou so sídlom v Košiciach, Štúrova 20, o náhradu ujmy z predbežného opatrenia, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č.k. 12C 210/2011-67 zo dňa 3.4.2012 jednohlasne takto

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e rozsudok.

II. Žalobca je p o v i n n ý nahradiť žalovanému trovy odvolacieho konania vo výške 640,51 Eur na účet JUDr. Ivetu Rajtákovú v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Prešov (ďalej len „prvostupňový súd“) napadnutým rozsudkom žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žalobca je povinný nahradiť žalovanému trovy konania vo výške 1975,13 Eur na účet právnej zástupkyne v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Rozsudok odôvodnil citujúc ust. §§ 415, 442 ods. 1,3, 443 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) a § 77 ods. 1, 3 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“). Uviedol, že žalobca právne argumentoval uplatnený nárok na náhradu ujmy tým, že predbežné opatrenie, ktorým súd zakázal Mgr. X. F. - DRAŽOBNÍK vykonať dňa 07. 03. 2011 dražbu, predmetom ktorej má byť dražba spoluvlastníckeho podielu V. V. (14/15) na nehnuteľnosť p. č. XXX/XX - orná pôda o výmere zapísanej na LV č. XXXX k. ú. K. B., zaniklo v zmysle ust. § 77 ods. 1 písm. d) O.s.p. dňa 7.3.2012 o 24.00 hod., čím malo dôjsť k vzniku situácie, s ktorou počítá primárna hypotéza ust. § 77 ods. 3 O.s.p. (o zániku predbežného opatrenia).

Prvostupňový súd poukázal na to, že ust. § 77 ods. 3 O.s.p. má zdvojenú štruktúru a za tým nasleduje negácia primárnej hypotézy a to - z iného dôvodu, než preto, že sa návrhu vo veci samej vyhovel. Právna teória (viď Svetlana Ficová a kolektív Univerzita Komenského Bratislava 2008) však uvádza, že dobu trvania účinnosti predbežného opatrenia možno určiť napr. dátumom (predbežné opatrenie je účinné do ..), lehotou (predbežné opatrenie je účinné tri mesiace od právoplatnosti uznesenia o nariadení ...) udalosťou (predbežné opatrenie je účinné do právoplatnosti rozhodnutia veci samej). A teda aj keď v danom prípade znenie výroku predbežného opatrenia, uznesenia Okresného súdu Prešov z 2.3.2011, č.k. 9C 67/2010 - 43 obsahuje zákaz vykonať konkrétne dňa 7.3.2011 dražbu, jeho účinnosť

napriek tomu bola súdom určená do právoplatnosti skončenia sporu vedeného na Okresnom súde Prešov, pod číslom 9C/67/2010, čím nedošlo k jeho zániku dňom 7.3.2011. Prvostupňový súd mal zistené, že vo veci samej v konaní vedenom pod sp. zn. tunajšieho súdu 9C 67/2010 o nahradenie prejavu vôle, rozhodnuté nie je, naopak konanie je prerušené. Nie je teda doposiaľ zrejmé, či sa návrhu vo veci samej vyhovel.

Súd prvého stupňa uzavrel, že žalobu môže podať osoba, ktorá sa domnieva, že jej predbežným opatrením bola spôsobená ujma, a tvrdí, že sú splnené aj ostatné procesné predpoklady na priznanie tejto ujmy. Preto sa žaloba podáva spravidla až po právoplatnom skončení činnosti súdu vo veci samej. Z týchto dôvodov prvostupňový súd aj zamietol návrh na vykonanie dokazovania výsluchom svedkov a listinnými dôkazmi. V danom prípade mal prvostupňový súd za preukázané, že jednak nedošlo k zániku vydaného predbežného opatrenia aj nie je zrejmé, či vo veci samej bude žalobcovi vyhovené, a preto žalobu ako predčasne podanú zamietol.

O trovách konania rozhodol s poukazom na ust. § 142 ods. 1 O.s.p.

Žalobca vo včas podanom odvolaní poukazoval na to, že už samotný návrh na nariadenie predbežného opatrenia sledoval cieľ zmať dražbu ako spôsob uspokojenia jeho pohľadávky. Samotné predbežné opatrenie sa pričilo ustálenému právnomu názoru a nerozlúčnemu procesnému spoločenstvu, ako aj zákazu skúmať platnosť vyhlásenia o výške, pravosti a splatnosti pohľadávky pri dobrovoľnej dražbe, ale aj ust. 151md OZ, pretože záložné právo nezaniklo a o zánik záložného práva ani nik nežiadal. Napriek uvedenému bolo nariadené predbežné opatrenie. Z uznesenie Okresného súdu Prešov č.k. 9C 67/2010-43 zo dňa 2.3.2011 jednoznačne vyplýva, že zákaz vykonať dražbu je špecifikovaný na dražobníka, teda sa zakazuje vykonať konkrétnu dražbu na konkrétny deň. Predbežné opatrenie bolo obmedzené na konkrétny deň, a to 7.3.2011. Zaniklo teda dňa 7.3.2011 o 24:00 hod. Poukázal na absolútny logický rozpor, pokiaľ bolo vo výroku nariadeného predbežného opatrenia uvedené, že „do právoplatného skončenia sporu vedeného na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 9C 67/2012“. Z výroku uznesenia tak vyplýva rozpor dôvodu pre zánik predbežného opatrenia. Z okolností prípadu je zrejmé, že zákaz nariadený predbežným opatrením sa týka jednorázovej povinnosti, čo vyplýva i z konkrétne špecifikovanej dražby. Je na ťarchu navrhovateľa predbežného opatrenia a tiež na ťarchu súdu, že takého predbežné opatrenie s takýmto výrokom nariadil. Nie je možné, aby sa zákaz vykonať konkrétnu dražbu vzťahoval na určitú dobu trvania viazanú na právoplatné skončenie právnej veci pred súdom. V súčasnej dobe nemá toto predbežné opatrenie žiaden význam a v ničom nenachádza ani oporu, keďže dražba so špecifikáciou uvedenou vo výroku uznesenia sa ani konať nemôže. V predmetný deň sa konkrétna dražba ani nekonala v dôsledku nariadeného predbežného opatrenia, a tým zanikol dôvod ďalšieho trvania predbežného opatrenia. Podotkol, že prvostupňový súd rozhodol vo veci bez vypočutia žalobcu a bez pripustenia vykonania akýchkoľvek návrhov na dokazovanie.

Odvolateľ ďalej zdôraznil, že nie je možné brániť záložnému veriteľovi uspokojeniu svojej pohľadávky výkonom záložného práva. V danom prípade jednoznačne žalobcovi vznikla ujma, a to čo do dôvodu a výšky, nakoľko mu bolo zabránené v uspokojení svojej pohľadávky vo výške 50 000 Eur výkonom záložného práva práve v dôsledku nariadenia predbežného opatrenia. Vo vzťahu k trovám konania uviedol, že žalobca bol vo výške 2/3 oslobodený od platenia súdnych poplatkov, a preto s poukazom na ust. § 148 ods. 1 O.s.p. bol žalobca nesprávne zaviazaný na náhradu trov konania.

Odvolateľ navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Rovnako navrhol, aby prvostupňový súd bol zaviazaný na vykonanie navrhovaných dôkazov.

K podanému odvolaniu sa vyjadril žalovaný, ktorý navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil a priznal mu trovy odvolacieho konania.

Odvolaací súd preskúmal rozsudok v rozsahu suspenzívneho (odkladného) účinku odvolania (§ 206 O.s.p.) spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa zásad upravených v ustanovení § 212 O.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 O.s.p. a zistil, že rozsudok je potrebné ako vecne správny potvrdiť.

Podľa § 77 ods. 1 O.s.p. predbežné opatrenie zanikne, ak

- a) navrhovateľ nepodal v súdom určenej lehote návrh na začatie konania;
- b) sa návrhu vo veci samej nevyhovelo;
- c) sa návrhu vo veci samej vyhovelo a uplynulo 30 dní od vykonateľnosti rozhodnutia o veci;
- d) uplynul určený čas, po ktorý malo trvať.

Podľa § 73 ods. 3 O. s. p. ak predbežné opatrenie zaniklo alebo bolo zrušené z iného dôvodu, než preto, že sa návrhu vo veci samej vyhovelo alebo preto, že právo navrhovateľa bolo uspokojené, navrhovateľ je povinný nahradiť ujmy tomu, komu predbežným opatrením vznikli. Rozhodne o tom na návrh súd, ktorý nariadil predbežné opatrenie.

V ust. § § 74 a 75 O.s.p. je premietnutá tá skutočnosť, že predbežné opatrenie súd nariaďuje na základe navrhovateľom tvrdených a osvedčených skutočností, o ktorých spravidla nevykonáva dokazovanie a žalovaný k nim nemá možnosť sa vopred vyjadriť. Zodpovednosť za výsledok konania preto do značnej miery závisí na tom, kto nariadenie predbežného opatrenia navrhol.

Odvolaateľ tvrdí, že napadnutý rozsudok prvostupňového súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Podľa právneho názoru odvolacieho súdu prvostupňový súd na zistený skutkový stav (ktorý nebol ani v odvolacom konaní spochybňovaný) použil správny právny predpis, ktorý aj správne interpretoval, pričom zo skutkových záverov vyvodil správne právne závery. Odvolaací súd v podrobnostiach poukazuje na vecne správne právne závery prvostupňového súdu a len na ich doplnenie uvádza nasledovné:

Uznesením č.k. 9 C 67/10-43 zo dňa 2.3.2011 rozhodol Okresný súd Prešov tak, že zakázal Mgr. X. F. - Dražobník, V. XXXX/XX, V., IČO: 43341993 vykonať dňa 7.3.2011 dražbu č. D1/2011, predmetom ktorej na návrh navrhovateľa X. V., bytom G. č. XXXX/XX, V. sa má konať dražba spoluvlastníckeho podielu V. V., bytom G. XXXX/XX, V., k podielu 14/15 na nehnuteľnosti parcela registra E č. 844/19 o výmere 12344 m² - orná pôda zapísaná na LV č. XXXX kat. územie K. B. do právoplatného skončenia sporu.

Žalobca tvrdí, že keďže sa dobrovoľná dražba z vyššie uvedeného dôvodu nekonala, predmetné uznesenie o nariadení predbežného opatrenia zaniklo v zmysle ust. § 77 ods. 1 písm. d) O.s.p. dňa 7.3.2011 o 24.00 hod.

Predbežné opatrenie ako dočasná úprava pomerov účastníkov, nemôže trvať neobmedzenú dobu. V niektorých prípadoch zaniká priamo zo zákona (t.j. bez súdneho rozhodnutia) alebo dochádza k jeho zrušeniu (rozhodnutím súdu).

Ust. § 77 ods. 1 O.s.p. taxatívne (arg. predbežné opatrenie zanikne, ak...) uvádza skutočnosti, ktoré majú za následok zánik predbežného opatrenia.

Z výroku nariadeného predbežného opatrenia nepochybne vyplynul zákaz Mgr. X. F. - Dražobník, V. XXXX/XX, V., IČO: 43341993 vykonať dňa 7.3.2011 dražbu č. D1/2011 spoluvlastníckeho podielu V. V., bytom G. XXXX/XX, V., k podielu 14/15 na nehnuteľnosti parcela registra E č. 844/19 o výmere 12344 m² - orná pôda zapísaná na LV č. XXXX kat. územie K. B.. Rovnako je však nepochybné, že zákaz dražobníkovi vykonať dobrovoľnú dražbu na predmetnú nehnuteľnosť je výslovne uložený na dobu do právoplatného skončenia konania vo veci samej (sp. zn. Okresného súdu Prešov 9C 67/2010).

Odvolateľ výrok uznesenia (predbežného opatrenia) Okresného súdu Prešov, č.k. 9 C 67/10-43 zo dňa 2.3.2011 posudzoval izolovane, čo podľa názoru odvolacieho súdu nemožno považovať za správne.

Podstatou uplatnenia nároku na náhradu ujmy, komu predbežným opatrením vznikla, je, že k zániku, či zrušeniu predbežného opatrenia došlo z iného dôvodu než preto, že sa návrhu vo veci samej vyhovel alebo preto, že právo navrhovateľa bolo uspokojené.

Keďže nie je možné dospieť k záveru, že by sa návrhu vo veci samej vyhovel (konanie vedené pod sp. zn. 9C 67/2010 o nahradenie prejavu vôle je prerušené do právoplatného skončenia konaní vedených na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 16C 206/2010, 7C 71/2010, 20C 206/2010, 29C 206/2010 a 14C 206/2010), ani že by právo navrhovateľa (v danom prípade žalovaného) bolo uspokojené a predbežné opatrenie naďalej trvá, žaloba bola zákonne a správne zamietnutá ako predčasná. Z uvedeného vyplýva, že odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s vecnou a právnou argumentáciou súdu prvého stupňa.

Naviac však odvolací súd zdôrazňuje, že i keby bol odôvodnený záver, že predbežné opatrenie zaniklo dňa 7.3.2011 o 24:00 hod., žalobu by bolo rovnako potrebné ako nedôvodnú zamietnuť.

V rámci výkonu záložného práva sa záložný veriteľ môže uspokojiť spôsobom určeným v zmluve alebo predajom zálohu na dražbe podľa osobitného zákona, alebo domáhať sa uspokojenia predajom zálohu podľa osobitných zákonov, ak tento zákon alebo osobitný zákon neustanovuje inak (§ 151j ods. 1 veta druhá OZ). Uspokojenie žalobcu záložného veriteľa prostredníctvom dobrovoľnej dražby nebolo jediným spôsobom výkonu záložného práva.

Nie je možné sa s poukazom na vyššie uvedené stotožniť so záverom žalobcu, že by mu vznikla ujma, nakoľko mu bolo zabránené v uspokojení jeho pohľadávky vo výške 50 000 Eur v dôsledku nariadenia predbežného opatrenia. Ak by bolo opodstatnené jeho tvrdenie, že predbežné opatrenie zaniklo dňa 7.3.2011 o 24:00 hod., nič mu nebránilo už dňa 8.3.2011 uspokojiť svoju pohľadávku prostredníctvom výkonu záložného práva (§151j ods. 1 veta druhá OZ). Vznik ujmy (škody), t.j. v danom prípade ušlý majetkový prínos predpokladá definitívnu stratu, nie iba oddialenie možnosti jeho získania (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 25 Cdo 2846/2008 zo dňa 25. 1.2011).

K inštitútu dobrovoľnej dražby odvolací súd navyše poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 6Co 131/2011 zo dňa 26.1.2012 : „Záložca je tak počas celého trvania záložného práva vystavený jedine konaniu a rozhodovaniu záložného veriteľa, ktorého písomné vyhlásenie o pravosti, výške a splatnosti pohľadávky, pre ktorú sa navrhuje výkon záložného práva, a o tom, že predmet dražby je možné dražiť, plní na účely výkonu záložného práva funkciu „exekučného titulu“ s priamym dosahom na ústavné práva záložcu. Je otázne, či takáto konštrukcia neodporuje základným súkromnoprávnym zásadám, najmä zásade rovnosti účastníkov súkromnoprávných vzťahov (§ 2 ods. 2 Občianskeho zákonníka) s dosahom na čl. 20 Ústavy SR, kedy je vlastníckemu právu nadradené iné vecné právo vykonávané bez verifikácie oprávnenosti a dôvodnosti jeho výkonu zmocneným orgánom štátnej moci (súdom). Líniu ingerencie súdnej moci pri nútenom výkone súkromného práva podporuje aj ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva najmä k čl. 8 Dohovoru o ochrane základných práv a slobôd v znení jeho dodatkových protokolov (porov. napr. rozsudok vo veci Paulič v. Chorvátsko z 1. marca 2010, rozsudok Novoseletsky v. Ukrajina (Sťažnosť 47148/99).“

Čo sa týka tvrdenia žalobcu, že predbežné opatrenie sa priečilo ustálenému právnomu názoru a nerozlučnému procesnému spoločenstvu, ako aj zákazu skúmať platnosť vyhlásenia o výške, pravosti a splatnosti pohľadávky pri dobrovoľnej dražbe, ale aj ust. 151md OZ, pretože záložného právo nezaniklo a o zánik záložného práva ani nik nežiadal, odvolací súd poznamenáva, že konanie o náhradu ujmy spôsobenú nariadeným predbežným opatrením nenahrádza mimoriadne opravné prostriedky. Nie je preto úlohou súdu preskúmavať dôvodnosť nariadenia predbežného opatrenia, vo vzťahu ktorému žalobca tvrdí, že mu ním bola ujma spôsobená.

Žalobca rovnako namietal, že prvostupňový súd rozhodol bez vypočutia žalobcu a bez pripustenia akýchkoľvek návrhov na vykonanie dôkazov. V tomto smere odvolací súd poukazuje na to, že O.s.p. ukladá účastníkom konania povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. V zmysle § 120 ods. 1 O.s.p. však súd rozhodne o tom, ktoré z označených dôkazov vykoná. To znamená, že súd nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a ani nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Nevykonanie všetkých navrhnutých dôkazov preto nie je vadou spôsobujúcou účastníkovi konania odňatie možnosti konať pred súdom (porov. rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 37/1993 a pod R 125/1999, tiež uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo 51/2012 zo dňa 18.4.2012).

Odvolací súd súhlasí i s postupom prvostupňového súdu pri priznávaní náhrady trov konania úspešnému žalovanému. Priznanie čiastočného oslobodenie od platenia súdnych poplatkov, nie je dôvodom, aby neúspešný žalobca nebol zaviazaný na náhradu trov konania voči úspešnému žalobcovi. Rovnako tak odvolací súd nevezhliadol dôvod hodný osobitného zreteľa pre aplikáciu výnimočného ust. § 150 O.s.p.

Rozsudok prvostupňového súdu je vo výroku vecne správny a boli splnené zákonné podmienky na jeho potvrdenie (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.).

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v zmysle ust. § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že v odvolacom konaní úspešnému žalovanému priznal náhradu trov odvolacieho konania za 1 úkon právnej služby, t.j. vyjadrenie k odvolaniu vo výške 526,13 Eur vychádzajúc z tarifnej hodnoty 50 000 Eur, 1x režijný paušál vo výške 7,63 Eur a 20% DPH. Náhradu trov odvolacieho konania spolu vo výške 640,51 Eur je žalobca povinný nahradiť žalovanému na účet jeho právnej zástupkyne v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.